

2,00€

núm. 62
desembre 2013
gener 2014

culturàlia

Revista cultural de Tàrrrega

XVI Premis Culturàlia

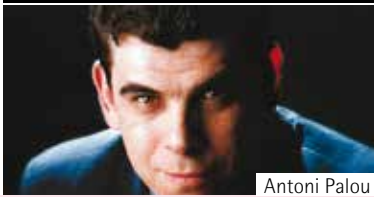
8 memòria històrica
La construcció de la parròquia de Santa Maria de l'Alba (II)

14 entrevista
Lluís Nadal

16 comarca
La Panera de Castellserà

Portada 62
Fotografia: Jaume Solé

Antoni Palou

Editorial

Estrenem aviat pàgina web

Les festes de Nadal ja ens han deixat i el cru hivern s'ha instal·lat en les nostres terres, la boira de moment ens deixa tranquils i el batec cultural de la ciutat es continua sentint. Com podreu comprovar, tornem a sortir sense haver esperat un any, tenim inquietud i volem estar al vostre costat. Fullejant la revista trobareu un esplèndid reportatge de la Parròquia de Santa Maria de l'Alba i racons inèdits que mai havíeu vist, i que de segur us agradaran. Tenim quasi llesta la pàgina web, dinàmica, actual i amb molts continguts, i volem encoratjar-vos a que conegueu la nostra Entitat, tot el que fem i el que volem fer, però per això ens cal el vostre suport, que mai ens ha faltat, si bé ara, volem donar un pas més, i així donar més cabuda a totes les inquietuds i iniciatives culturals que puguin sortir, eixamplant aquest ric teixit associatiu de la nostra ciutat, aquesta societat civil targarina que ens dóna caliu, escalfor i que és marca d'identitat i targeta de presentació en tot el territori.

La nostra agenda cultural d'aquestes festes de Nadal, ens ha brindat grans moments, em refereixo als dos concerts: El Concert de Reis del passat 4 de gener a la Parròquia, en un escenari inusual i alhora acollidor, albergant unes grades al fons de l'església que ser-

viren d'escenari al concert, ofert per la Coral Ramon Carnicer de Tàrraga acompanyada de la Coral Oberta de Ponent, la Coral Sant Joan i el Grup de Cambra de Ponent: "Sons i sensacions d'hivern", una sonoritat excel·lent, didàctica i que suposà un èxit de públic; al mateix nivell, la gala lírica a l'Ateneu, del 12 de gener, amb les corals Nova Egara i Polifònica de l'Urgell, amb quatre solistes, interpretant obres de Verdi, Wagner i Bizet, i d'inoblidables musicals, dirigida per l'entrançable Angel Sans que demostrà una vegada més la seva sensibilitat per la música; i també em refereixo a dos novetats d'aquestes festes: El mercat de Nadal del casc antic, amb múltiples activitats i la presentació dels gegants del carrer Major; i el "Bernau Gin & Music Premium Festival", una atractiva proposta de fusió de jazz i pop-folk amb gastronomia de proximitat, en l'incomparable marc de l'Ateneu i que formà part de la 15a Fira d'Artistes, un encert lúdic del que en prenem bona nota.

Iniciem aquest 2014 amb incertesa i il·lusió, ha de ser l'any de la recuperació econòmica i de la realitat nacional, no serà fàcil i els entrebancs seran molts, però no hem de defallir i amb unitat sense esquerdes, arribar a assolir els nostres somnis amb pau i llibertat.

sumari

Els articles publicats a *Culturàlia* només reflecteixen l'opinió de qui els signa. El Consell de redacció de la revista es reserva el dret de publicar o no les cartes adreçades al director i de resumir-ne els continguts.

2 editorial Estrenem aviat pàgina web	3 notícies	4-7 actualitat XVI Premis Culturàlia	8-11 memòria històrica La construcció de Santa Maria de l'Alba de Tàrraga (II)
12-13 entitats El Rosal aconsegueix finançament per ampliar el seu obrador	14-15 entrevista Lluís Nadal	16-17 comarca La Panera de Castellserà	
18-21 rutes Artesa de Segre Els castells del riu Gaia Ponts	22 la cuina cinema música llibres	23 memòria històrica Centre Comarcal de Cultura de Tàrraga (I)	

culturàlia

Revista cultural de Tàrraga

Núm. 62 | des. 2013-gener 2014

Direcció
Antoni Palou
Centre Cultural de Tàrraga

Directora executiva
Rosar Torruella

Redacció i correcció
Laia Pedrós

Disseny i publicitat
Cristina Castells

Fotografia
Laia Pedrós
Josep M. Martí Carnicer
Jaume Solé

Col·labora
Antoni Palou
Pep Vall
Josep M. Martí Carnicer
Montserrat Florenza

Edició i màrqueting
Informació de Comarques, sl
Av. Catalunya, 65 < Tàrraga
Tel. 973 50 18 78
redaccio@comarquesdeponent.com
www.comarquesdeponent.com

Dipòsit legal: L-1528/98

Èxit dels concerts a Tàrraga en el marc de les festes de Nadal

Per acomiadar el programa cultural de les festes, el Teatre Ateneu va acollir el 12 de gener una brillant gala lírica integrada per sarsueles, musicals i òperes. El concert, protagonitzat per la Polifònica de l'Urgell i la Coral Nova Egara, va omplir l'Ateneu. Una seixantena de veus van interpretar fragments cèlebres de sarsuela com *Cançó d'amor* i de guerra, de grans musicals com *Els Miserables*, i d'òperes de Richard Wagner i Giuseppe Verdi, autors dels quals es commemora el bicentenari del seu naixement. En aquest apartat van destacar partitures memorables de composicions com *Lohengrin*, *Tannhäuser*, *Nabucco* o *Rigoletto*. El programa es va arrodonar amb instants de *Carmen* de Bizet. També hi van participar com a solistes Júlia Farrés (soprano), Assumpta Cumí (mezzo), Sergi Bellver (tenor) i Eduard Moreno (baríton), sota la direcció d'Àngel Sans i Raimon Romani. El públic va gaudir també de l'estrena d'una peça pròpia d'Àngel Sans titulada *Evocació i nostàlgia*, en memòria d'uns familiars seus desapareguts durant la Guerra Civil. Per la seva part, la Coral Ramon Carnicer de Tàrraga va oferir la nit del 4 de gener el seu Concert de Reis acompanyada de la Coral Oberta de Ponent, la Coral Sant Joan i el Grup de Cambra de Ponent. El marc escollit fou l'Església Parroquial de Santa Maria de l'Alba de la capital de l'Urgell.

Finalitzen els actes per commemorar els 50 anys de la Coral Infantil Mestre Güell

La Coral Infantil Mestre Güell de Tàrraga va tancar a finals de desembre la commemoració del seu 50è aniversari, efemèride commemorada amb diversos actes durant el 2013. El Teatre Ateneu va acollir el 22 de desembre un concert nadalenc que va aplegar dalt l'escenari els actuals components de la formació amb antics cantaires, sumant fins a 125 veus entre infants i adults. L'acte va esdevenir un retrobament del passat amb el present que va culminar després amb un dinar de germanor. La sala es va omplir de gom a gom de públic. Recitals, exposicions i homenatges van recordar la tasca musical i pedagògica impartida durant mig segle a infants de 4 a 11 anys. La Coral Infantil Mestre Güell es va fundar l'any 1963 a càrrec del matrimoni format per Josep Cercós i Emilia Rivera.

Bellpuig recupera la beca per a joves instrumentistes de cobla

L'Ajuntament de Bellpuig i Músics per la Cobla van entregar el passat 6 de gener a la tarda la 19a. Beca Josep Maria Bernat, que té l'objectiu de promoure l'estudi dels instruments de cobla entre els joves menors de 21 anys. El premi va quedar desert però es van atorgar dos accèssits de 1.000 euros a Anna Pallàs i Martín de Bellpuig i Guillem Cardona i Zaera de Berga.

L'any passat la beca no es va poder atorgar per falta de recursos econòmics per part del consistori però ahir l'alcalde, Salvador Bonjoch, es va comprometre a convocar-la "com a mínim en els propers dos anys". Així mateix, Bonjoch va recordar que aquest any també es recuperarà el premi literari Valeri Serra i Boldú de cultura popular.

Per la seva part, el president de Músics per la Cobla, Josep Maria Seracant, va destacar que "aquesta és una beca insòlita i única a Catalunya, ja que no n'existeix cap més que ajudi a la formació d'instrumentistes de cobla".

La beca es va entregar a la mitja part del tradicional concert de Reis que ofereix cada any la Bellpuig Cobla al Teatre Armengol de Bellpuig.

Aquesta beca es va convocar per primera vegada l'any 1994.

Text: Laia Pedrós
Fotografia: Jaume Solé

El Centre Cultural de Tàrrrega reconeix des de fa 16 anys la tasca social, cívica i cultural realitzada per persones i entitats de la ciutat i de la comarca de l'Urgell. El 2013 es van entregar un total de cinc guardons. En destaca el de la trajectòria emergent que va recaure a l'Associació Guixanet de Tàrrrega que l'any passat va complir el seu desè aniversari. Van recollir el premi els seus impulsors, l'Albert Fitó i el Marc Calderó, els quals van destacar que "Guixanet és un projecte pedagògic que té l'objectiu de donar a conèixer la cultura popular de la ciutat als escolars i a les seves famílies". En aquest temps, l'entitat ha creat nous elements que enriqueixen la cultura popular de Tàrrrega alguns dels quals estan inspirats en veïns de la ciutat com els capgrossos Rosalia, Guantxo, Pio i Guixanet. Així mateix, ha creat l'Àliga, la Nit del Tararot i ha recuperat el ball d'Arquets, el ball de Cavallets Moros i Cristians i la processó i seguici festiu de les Santes Espines. Aquests elements de cultura popular van participar activament en l'acte d'entrega de la 16a. edició dels Premis Culturàlia, que va tenir lloc el passat 23 de novembre al vespre.

Marc Calderó i Albert Fitó de Guixanet recullen el guardó per la trajectòria emergent de l'entitat.

L'ONG Pallassos Sense Fronteres, premiada per la seva acció artística i humanitària.

L'Associació Amics de l'Arbre, que ja té 100 anys, és l'entitat reconeguda en aquesta ocasió.

El guardó per a l'acció artística i humanitària va recaure a l'ONG Pallasos sense Fronteres, que es va crear ara fa 20 anys i 14 dels seus membres són de Tàrraga. Van recollir el guardó Josep Maria Virgili i Ramon Folgueroles els quals van recordar que en aquest temps "Pallasos sense Fronteres ha fet riure a més de 3 milions i mig de persones de tot el món".

La cooperativa L'Olivera de Vallbona de les Monges va rebre el premi a l'acció humanitària. El director de la cooperativa, Carles de Ahumada, va recollir el guardó i va explicar que "L'Olivera és una cooperativa d'integració social, que es va crear l'any 1974 i que incorpora persones amb discapacitat que participen activament en tot el procés d'elaboració dels vins i els olis".

L'Associació d'Amics de l'Arbre, que l'any passat va complir el seu centenari, va rebre el guardó a l'entitat. El seu president, Jaume Aligué, va destacar que "amb 100 anys han estat quatre generacions de targarins els que amb el seu treball i esforç han

fet possible l'actual Parc de Sant Eloi".

Finalment, el guardó per a l'acció artística intercomarcal fou per l'Associació d'Amics de la Música de Cervera. Van recollir el premi els seus impulsors, la veïna de Tàrraga Roser Trepal i el veí de Bellpuig Narcís Saladrígues. Aquest darrer va destacar els vincles que sempre han existit entre Cervera i la capital de l'Urgell. Així mateix va recordar que "la ca-

pital de la Segarra estima la música, com ho demostra la programació estable de concerts que s'organitza així com el Curs i Festival Internacional de Música que té lloc cada estiu. L'acte dels XVI Premis Culturàlia va estar amenitzat amb l'actuació de Glòria Vallverdú i Paquella Balcells. El guardó que es va entregar als premiats estava fet per l'estudiant de l'Escola d'Arts Ondara de Tàrraga Hèctor Queralt Puyo. 🍀

El guardó intercomarcal recau a l'Associació d'Amics de la Música de Cervera.

La cooperativa L'Olivera de Vallbona de les Monges, reconeguda amb el premi comarcal.

Glòria Vallverdú juntament amb Paquella Balcells amenitzen l'acte d'entrega dels XVI Premis Culturàlia.

8 **m**

memòria
històrica

 culturàlia

Text: Laia Pedrós
Fotografia: Josep M. Martí Carnicer i Laia Pedrós

La construcció de Santa Maria de l'Alba de Tàrrrega (2a part)

En l'anterior número de la revista Culturàlia vam conèixer el procés de construcció de l'actual església de Santa Maria de l'Alba de Tàrrrega gràcies a l'explicació exhaustiva que Jaume Aligué ens va donar sobre el projecte que va impulsar Fra Josep de la Concepció. Tot i això no vam parlar d'alguns elements de la parròquia desconeguts per molts i que desvetllarem a continuació.

Vista exterior del comunidor que hi ha a la parròquia.

Les Santes Espines i el comunidor
 Antigament la societat girava a l'entorn de l'Església i es mostrava profundament creient, per aquest motiu no és d'estranyar que tant els períodes de sequera com els d'inundacions s'atribuïssin a càstigs divins. Per combatre'ls o bé prevenir-los s'utilitzaven elements religiosos. A Tàrraga era el cas de les Santes Espines. Així, cada vegada que s'acostava una forta tempesta, el sacerdot pujava fins al comunidor que hi ha a l'església de Santa Maria de l'Alba (són un total de 88 escales de 57 centímetres cada una). Una vegada dalt, el sacerdot es col·locava en direcció d'allà on venien les tempestes o les pedregades i amb les Santes Espines a les mans recitava pregàries i conjurs contra aquestes per tal d'allunyar-les dels camps de la ciutat.

El comunidor de l'església de Santa Maria de l'Alba és una petita sala d'uns dos metres de diàmetre amb quatre grans finestres en direcció als quatre vents (l'amplada d'aquests és de 60 centímetres). Es tracta d'una petita construcció, la seva alçada màxima és de 3,10 metres. Es va utilitzar per tal d'allunyar les tempestes i les pedregades fins a mitjans del segle XX tot i que en els darrers anys, el sacerdot només pujava fins a la meitat de les escales. Al comunidor s'hi pot accedir des d'una porta que es troba al costat esquerre de la capella de les Santes Espines, que es va am-

Vista parcial de les escales que van fins al comunidor.

m memòria històrica

La segona sagristia de l'església es va construir l'any 1696.

Armari de les tres claus on es guardaven els objectes de valor.

Dada curiosa

L'església de Santa Maria de l'Alba té capacitat per a 1.500 persones, els habitants que en la data de la construcció del temple religiós tenia la ciutat.

Detall d'un pany de l'armari de les tres claus.

pliar durant el segle XVIII juntament amb la creació de la capella de la Mare de Déu dels Dolors.

A Tàrraga, les Santes Espines eren adorades per tots els veïns ja que, com ja hem dit, es creia que aquestes tenen la capacitat d'invocar la pluja en temps de sequera extrema o bé d'allunyar les tempestes i les pedregades. De fet, se sap que la capital de l'Urgell va celebrar la Processó de les Santes Espines des de l'any 1551 fins a 1964. Aquesta processó va donar origen a l'actual Festa Major de Maig. De fet, el 13 de maig de cada any se celebra a Tàrraga

la festa de les Santes Espines. L'any passat l'Associació Guixanet i la parròquia de Tàrraga van recuperar aquesta processó pels principals carrers de la ciutat. La processó també va recuperar el moment que les Santes Espines se submergeixen en aigua al peu de la creu gòtica de terme per invocar la pluja, ubicada l'any passat a la plaça Major.

Com a curiositat dir que d'aquestes relíquies (que són dues espines de 8 i 6 centímetres) i de la seva tradicional processó, Valeri Serra i Boldú en va fer referència en una ocasió. Deia: "Quan en casos de tem-

poral se tem un trastorn, enmig del tocar a temps, que a Tàrraga és imponent i majestuós per la riquesa de les campanes del seu cloquer, se sent un toc especial que avisa al poble l'exhibició de les Santes Espines a la porta de l'església, per a conjurar l'amenaçadora broma. Per la manera de tocar, tots els targarins saben des de quina de les tres portes de la parroquial surt a practicar la cerimònia, que és aquella per quin indret ve la broma".

L'antiga sagristia

Entre els segles XVI i XVII, Tàrraga era una

La primera i actual sagristia es va construir el 1675, com indica la imatge.

Jaume Aligué i Antoni Palou parlant sobre els secrets de l'església.

Restes d'ossos trobats a la cripta

Imatge parcial de la cripta que hi ha sota la parròquia.

ciutat amb una comunitat de preveres molt important. Per aquest motiu quan es va construir l'església de Santa Maria de l'Alba en un primer moment només es va construir una sagristia, l'actual i que data del 1675, tot i que uns anys més tard es va creure oportú i necessari construir-ne una altra per tal de guardar els objectes de més valor com podrien ser llibres cantorals, les millors vestimentes, entre d'altres. Així, l'any 1696 es va aixecar la segona sagristia, just al damunt de la primera i que va quedar inutilitzada per la Guerra Civil quan també es van cremar tots els retaules

de la parròquia. Aquí però com a curiositat encara hi resta l'armari de les tres claus les quals només eren custodiades pel rector, el vicari i el sagristà, i on s'hi guardaven, com ja hem dit, els tresors del moment.

La cripta

Es troba sota l'església de Santa Maria de l'Alba i en sabem poca cosa ja que són molts els impediments que permeten fer-ne una interpretació complerta. Tot i això, aquests impediments són d'agrair ja que són els responsables de què la cripta s'hagi mantingut pràcticament intacta

al llarg del temps. Segons Jaume Aligué, " molt possible la cripta que hi ha sota l'església de Maria de l'Alba és anterior a la construcció d'aquest temple religiós, les obres del qual van començar el 1672 i es van allargar fins el 1742. Des dels anys 60, quan es va enrajolar amb marbre el terra de la parròquia, a la cripta s'hi accedeix des del mig de la planta central d'aquesta. La cripta té unes dimensions considerables ja que arriba fins al final de l'altar. També compta amb uns respiradors en forma de reixa a l'entrada per la porta lateral de la parròquia. "

El Rosal de Tàrrrega aconsegueix finançament per ampliar l'obrador

Text i Fotografia: Laia Pedrós

A través d'una campanya de micromecenatge i llançant títols participatius aconsegueixen en només 40 dies els diners necessaris per a les obres. Actualment hi treballen 12 persones, 8 d'elles amb especials dificultats.

El Rosal de l'Associació Alba ha aconseguit amb tan sols 40 dies els diners necessaris, 62.819 euros, per poder dur a terme l'ampliació del seu obrador de galetes.

L'entitat va demanar a la ciutadania que adquirís títols participatius de 500 euros cadascun a un 2% d'interès fix anual (un total de 40.000 euros) a la vegada que va engegar un projecte de micromecenatge a la plataforma Verkami (13.557 euros). La resta de diners necessaris van a càrrec de la mateixa entitat (9.262 euros). Totes aquelles persones que hi han participat seran obsequiades amb productes de l'entitat.

Així, en els propers dies s'iniciarà l'am-

pliació, que consisteix en el trasllat de l'obrador actual a un altre espai que ja té l'associació al mateix edifici. Es tracta d'una sala de 200 metres quadrats, on el passat mes de desembre s'hi empaquetaven els lots de Nadal amb caràcter social. Fa 10 anys que l'Associació Alba va acceptar la proposta de la família Serra de Tàrrrega de continuar amb el negoci d'elaboració artesana de galetes i va relleçar la marca el Rosal amb l'objectiu de donar ocupació a persones amb discapacitat. Actualment l'obrador El Rosal hi treballen 12 persones, 8 d'elles amb especials dificultats, té una producció anual de 9.000 quilos de galetes i aquest any 2013 s'han facturat 156.000 euros.

Amb l'execució d'aquesta 1a fase preveuen aconseguir incrementar la producció de 9.000 a 14.000 kg, i acabar l'any 2015 amb una facturació de 290.000 euros.

El creixement de l'obrador de galetes està previst en tres fases. La inversió de la 2a i 3a fase s'iniciarà a finals de 2015 i consistirà en posar recursos per impulsar la comercialització dels productes i també la compra de maquinària especialitzada.

Buscant finançament

El Rosal va posar en marxa el passat mes de desembre un pla de creixement per poder augmentar la producció. Segons els seus responsables, "actualment El Rosal ha arribat al 100% de la seva

capacitat i l'augment de la demanda dels nostres productes ens obliga a créixer per donar-ne resposta". Per aquest motiu, han elaborat un pla dividit en 3 fases, d'ara i fins el 2018, amb una inversió total de 260.000 euros. L'objectiu és millorar la productivitat, l'eficiència i la rendibilitat

Títols participatius i un projecte de micromecenatge a Verkami

Per tal d'aconseguir el finançament necessari per l'ampliació (1a fase), El Rosal va posar en marxa aquestes dues iniciatives de finançament paral·leles.

Qualsevol persona o entitat jurídica podia sol·licitar un dels 80 títols per valor de 500 euros a un interès fix anual del

2%, un interès superior al que actualment ofereixen les entitats bancàries. En qualsevol moment es pot demanar la devolució total o parcial de la participació. Per major garantia i liquiditat l'Associació Alba va crear un dipòsit amb el 25% de l'emissió. Un cop rebuda la sol·licitud a través del formulari a paper o online, l'entitat feia arribar un contracte legal per a formalitzar l'acord.

Pel que fa al projecte de micromecenatge a través de Verkami es pretenia donar l'oportunitat a tota la població de poder contribuir amb el nou Rosal fent aportacions des de 10 fins a 930 euros. Per cada aportació hi havia una recompensa amb productes de l'Associació Alba.

La directora de l'Associació Alba, Maite

Trepat, assegura que "ara estem preparats per fer un salt en tots els sentits, cada vegada tenim més demandes dels nostres productes, tenim clients importants i hem de garantir poder fer front a les seves comandes. Hem fet un rigorós estudi de viabilitat, tenim un producte bo i amb molt de potencial i creiem que és una aposta segura invertir en el creixement del Rosal. Sabem que hi ha gent que té ganes de col·laborar en projectes socials viables i aquest n'és un. Confiam que rebrem el suport necessari per a portar a terme el somni del nou Rosal". "La nostra missió és garantir la sostenibilitat econòmica del projecte social d'Alba a través d'un producte propi, del territori i de qualitat", afegeix Trepat. ☺

fotograf **jaume Solé**
 UNA IMATGE,
 UN DESIG...
 xecs regal
 REGALA IL·LUSIÓ
 CURSOS PERSONALITZATS
 SESSIONS D'ESTUDI
 REPORTATGES
 MATERIAL
 pl. major, 7 25300 TÀRREGA tel. 973311629 m. 629360990 fotoestudi@jaumesolé.com

Lluís Nadal

El Lluís Nadal és un dels dos responsables legals de l'Agrat, una entitat de la ciutat de Tàrrrega que amb només dos anys de vida ha estat capaç d'organitzar una gran quantitat d'activitats tan festives com culturals entre les quals destaca el Flèndit, el Carnestoltes, la revetlla de Sant Joan, la Fira del Playmòbil, la Fira de la Cervesa i la Tàrrrega Lan Party, entre d'altres.

L'Agrat, que actualment té més de 800 socis, és una entitat que treballa partint de la filosofia de l'escoltisme, és a dir, les decisions es prenen entre tots en les assemblees. Això fa que els participants se sentin seves les activitats que organitzen i així aquestes tenen èxit segur.

El Lluís Nadal és un jove targari inquiet amb un ampli esperit organitzador. De fet, ell mateix assegura que: "el sofà és l'enemic número 1 de la societat. Si no existissin sofàs, les persones seriem diferents".

De la mateixa manera, el Lluís Nadal aposta per les entitats, per ell si la ciutadania està ben organitzada, és imparabile, i això en algunes ocasions fa por a l'administració pública.

A continuació parlem amb ell perquè ens expliqui com va néixer i com funciona l'Agrat i com veu ell la situació social i econòmica de Tàrrrega.

Text i Fotografia: Laia Pedrós

Com va néixer l'Agrat?

Fa tres anys entre els joves predominava la frase: "A Tàrrrega no es fa res". Nosaltres volíem trencar aquest mite ja que a la ciutat es feien coses però potser no es promocionaven prou bé o la gent no se les creia. Llavors, partint de la filosofia de l'escoltisme -parlem-ho entre tots i si realment ho volem, ens ajuntem uns quants i ho fem-, vam decidir actuar enlloc de queixar-nos d'allò que no ens agradava. Teníem clar que volíem arrelar la tradició i el sentiment targari ja que fa tres o quatre anys molts joves de la ciutat marxaven per la Festa Major perquè no se la creien.

Abans de crear l'associació Agrat, que ara compleix dos anys, vam experimentar amb la gimcana del Flèndit. Volíem saber si la gent competiria en grups i si participarien en aquesta activitat, l'objectiu principal de la qual era passar-ho bé, conèixer altres persones i parlar. Paral·lelament, un conjunt d'entitats de Tàrrrega ens vam unir i vam gravar un vídeo inspirat en un famós anunci d'una marca de cervesa centrat en 'Què tenim' i on nombràvem diversos atractius de la ciutat com la Fira del Teatre, el mercat dels dilluns, el Parc de Sant Eloi, l'àguila bicèfala, el Mestre Güell o Manuel de Pedroló. També vam aprofitar el vídeo, que va tenir molt èxit, per donar a conèixer el Flèndit. La gent va respondre positivament i es va mostrar molt participativa, de fet en la primera edició d'aquesta gimcana ja hi van participar uns 300 joves. Com a conclusió, vam veure que

la gent s'ho havia passat molt bé i tenia ganes de fer coses. Llavors va ser quan vam crear l'Agrat.

Quan va ser això?

Quan havien passat quatre mesos de la celebració del Flèndit, vam fer un sopar i vam presentar l'associació. Cada colla va presentar noms i va guanyar Agrat.

Com s'estructura l'entitat?

L'agrupament és assembleari i funciona per colles. Cada colla compta amb un o dos persones que passen al davant, generalment són els més motivats. Llavors celebrem consells cada mes i mig on hi participen els 'líders' de cada colla i allí sorgeixen les diverses iniciatives que volem organitzar. Per tal de poder-les tirar endavant hi ha d'haver una comissió que se n'encarregui de la qual cada membre té un càrrec (secretari, tresorer, brigada, material, xarxes socials...). Intentem que els càrrecs sigui doblats i en formin part un noi i una noia. Aquesta forma d'organitzar-nos ens permet que la gent sigui més participativa i a la vegada no es cremi tant.

Una altra de les normes que tenim a l'associació és que només comptem amb subvencions de l'Ajuntament quan organitzem activitats que estan obertes a la ciutadania, per les activitats internes no volem ajudes. Així, per exemple, el consistori ens ajuda en la festa de Carnestoltes, en la revetlla de Sant Joan, en la Fira del

Playmòbil, i en la Tàrrrega Lan Party.

Els socis disposen de tots els números de l'entitat ja que volem donar màxima transparència. L'Ajuntament dóna en forma de subvencions a l'Agrat un total de 18.000 euros anuals. Sembla que siguin molts diners però realment no són tants ja que, per exemple, la festa de Carnestoltes de fa 4 anys en valia 14.000. A banda, els 18.000 euros subvencionats pel consistori, nosaltres enguany els hem transformat en 84.000 euros, de manera que cada euro que ens ha deixat l'Ajuntament, l'hem retornat a la ciutat en forma de 4 euros. Tot i això, segons el balanç del 2013 hi hem sortit perdent ja que hem tingut 87.000 euros de despeses.

Quants socis sou?

Ara mateix hi ha més de 800 socis i a les comissions hi ha unes 110 persones.

Quins beneficis tenen els socis?

Des de l'entitat editem una revista interna, l'Agratina, que s'envia cada quinze dies als socis, on se'ls informa de les activitats que organitzem així com de les que organitzen altres entitats de la ciutat. També hi ha diverses promocions per aquests en assegurances, viatges, carnets de cotxe, restaurants, cinema...

En la Festa Major de maig també hi col·laboreu, veritat?

Sí, proposem els grups que voldríem que vinguessin. Fa dos anys vam proposar els grups i diversos actes com el Corretosino, la neteja del pou de gel i més promoció de les activitats. Des de l'Ajuntament ens ho van acceptar amb el compromís de què ens quedéssim la barra ja que no la volia ningú. Ho vam acceptar, i amb els diners recaptats vam pagar les activitats que havíem proposat.

El nostre principal objectiu és atreure gent a Tàrrrega i potenciar les activitats que s'organitzen a la ciutat. No som perfectes, de fet l'hem cagat en moltes ocasions. Ara, per exemple, estem en converses amb bars i restaurants perquè ens deien que ens quedàvem les barres i això no és cert, simplement abans ningú les volia. Ara sembla que hi estan interessants, doncs millor.

Els impulsors de l'Agrat som joves de la ciutat que abans havíem estat al CAU o al GIC i que ens agrada organitzar coses. En els darrers mesos potser demanem més suport a l'Ajuntament

però ho fem per poder oferir activitats de millor qualitat ja que tots acabem treballant pel bé de la ciutat.

Què és AgEnTa?

Amb la mateixa voluntat de crear xarxa i d'estar organitzats, hem creat AgEnTa. Simplement es tracta d'estructurar i compartir problemàtiques així com material, entre d'altres. L'objectiu és facilitar la col·laboració entre les entitats. Fem reunions cada tres mesos i agrupem esforços quan hi ha accions comunes com la Marató de TV3. També tenim un blog on s'hi poden veure les diverses activitats obertes que fan les entitats de la ciutat, això va molt bé per programar i per no solapar-se. Finalment, hem organitzat xerrades comunes per a tots, una amb un formador d'assegurances, una altra de protecció de dades i pròximament en farem una altra sobre xarxes socials.

Com veus Tàrrrega actualment?

A nivell social estem molt bé. A mi m'agrada quan la gent em diu que a Tàrrrega no parem mai. Ara les entitats tenen moltes ganes de fer coses però em fa por que hi hagi un fre per part de l'administració per culpa de la crisi econòmica. No trobar obertes les portes a l'administració, desmotiva molt al voluntari. A banda, si la societat està ben organitzada, l'administració té certa por ja que ells tenen el seu programa electoral que a la vegada és respectable.

Què li falta al comerç de la ciutat?

No tinc resposta a aquesta pregunta però penso que falta que els comerciants parlin entre ells. No es tracta només d'obrir portes cada matí sinó que cal escoltar allò que vol la gent així com els altres comerços. Treballant en xarxa tens més possibilitats de millorar. Per exemple, al carrer Major s'han agrupat els comerços i han tingut iniciatives que han resultat ser tot un èxit com el Mercat de Nadal. Això als consumidors els agrada. Així que jo recomano el diàleg i fugir del recel.

A nivell general, crec que Tàrrrega és el tub d'assaig del laboratori, sobretot en temes que després veus reflectits en el país. Per posar un exemple, dins l'ANC, Tàrrrega per la Independència ja fa anys que s'hi remena i organitza activitats, o a nivell cultural, ara està en molt auge a tot Catalunya, doncs l'associació Guixanet ja hi va apostar fort fa més de tres anys. Penso, doncs, que estem al capdavant de les ciutats que tenen ganes de fer coses i això és molt positiu. 🍷

La Panera de Castellserà

La portada és de mig punt amb dovelles. En destaca a la part central l'escut de l'abat Domènec Porta, qui va fer construir l'edifici.

Text i Fotografia: Laia Pedrós

El dia 1 de juliol de 1416, el Rei Ferran d'Antequera va culminar la venda al monestir de Poblet de tota la jurisdicció civil i criminal no solament de Castellserà, sinó de molts altres indrets de la rodalia. A partir de llavors, el monestir cistercenc de Poblet es va quedar amb totes les rendes i tots els drets de la localitat.

Castellserà va restar sota el domini de Poblet en condicions diverses fins a la desamortització eclesiàstica del segle XIX, quan se subhastaran totes les terres del monestir. Durant aquest període de temps, l'abat era el senyor de la localitat i qui feia recaptar els impostos. Llavors, el monestir lliurava una part dels impostos al rei i se'n quedava la resta.

Castellserà fou el domini del monestir pobletà més important de la zona

de la Baronia de l'Urgell. Per aquest motiu es va establir la localitat com a centre de recaptament dels delmes. A principis del segle XVI, l'abat era Domènec Porta el qual, degut a l'augment de les rendes que percebia a la zona i ja que l'antiga casa delmera ubicada al carrer Major quedava petita, va creure que era necessari construir un nou edifici on encabir els productes que el monestir percebia dels delmes de la Baronia de l'Urgell. Llavors, va adquirir uns patis que va fer servir per a construir-hi l'actual edifici de la Panera.

Així, el 1520 Domènec Porta, pel preu de 11 lliures va comprar a Bartolomeu Soler, pagès de Castellserà, i a Antònia, la seva dona, un pati d'una casa contigua al castell i que afrontava amb el forn, el carrer de Santa Maria, amb la casa de Pere Montserrat i amb

el carreró. Poc després, el mateix abat, pel preu de 10 sous barcelonesos, va comprar a Margarida, viuda de Pere Novell, i a Pere Novell, fill seu, un altre pati d'una casa que afrontava amb el forn, amb el carrer del Pont, amb la plaça del Castell i amb els mateixos venedors.

A partir d'aquell moment es va iniciar la construcció de l'edifici de la Panera, que com testifica l'escut abacial que senyoreja les dovelles de la porta d'entrada, es va realitzar durant el període de mandat de l'abat Domènec Porta. El seu escut també està gravat en una arcada de l'interior.

La Panera és un edifici de carreus de pedra tallada conegut antigament com "la botiga del castell". La portada és de mig punt amb dovelles destacant, com ja hem indicat, la part central amb l'es-

C comarca l'Urgell

cut de l'abat Domènec Porta. Consta d'una planta baixa i un pis sota mateix de la teulada, comunicats per una escala interior. De l'edifici en són singulars unes finestres amb unes reixes de ferro forjat a l'exterior, cinc columnes de secció circular situades al mig de la planta baixa que sostenen tot l'edifici, i l'embigat de fusta melis de l'interior, mitjançant sis arcs rebaixats. També en destaca el teginat del sostre amb cassetons amb rajoles de terrissa. Cal remarcar, a més, els senyals dels picapedrers encara visibles.

L'edifici de la Panera fou reconstruït l'any 1795 per part de l'abat Sabater i el 1928 es va obrir una segona porta que dona directament a l'escala que va al segon pis.

Després de la desamortització, el magatzem va passar a mans privades i el 1982 va ser adquirit pel consistori. Actualment, la Panera és la Casa de la Cultura de Castellserà i es destina a diverses activitats com teatre, concerts, exposicions i conferències, entre d'altres. L'any 2001, l'edifici fou declarat Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN), en la categoria de monument artístic i històric.

Com a dada interessant a afegir, dir que a la part de darrera de la construcció d'aquest edifici, unes excavacions han descobert i posat en valor cups i sitges subterrànies, que és on antigament devien emmagatzemar els delmes. Aquests elements arqueològics han estat coberts amb vidre i il·luminats, i formen part de la plaça on actualment hi ha la biblioteca municipal, recentment inaugurada. 🌀

Foto 1: La Panera (s. XVI) servia per recaptar els delmes que el monestir de Poblet percebia de la zona.

Foto 2: Les finestres de l'edifici tenen unes reixes de ferro forjat.

Foto 3: Actualment, La Panera acull activitats culturals com el Curs de Cant.

Foto 4: Visita a l'edifici del president de la Generalitat, Artur Mas, el 17 de setembre del 2013.

Descobertes de l'entorn: Artesa de Segre

Text: Antoni Palou Català
Fotografia: Josep Maria Martí Carnicer

Un dels trulls de Vernet.

Camí d'Alentorn a Vernet.

Un dia gris, molt fred, encara som a l'hivern que aquest any s'allarga i no ens vol deixar; la descoberta d'avui serà a la veïna comarca de la Noguera però que gairebé és Urgell, anem a Artesa de Segre. Deixem els cotxes on podem, ja que els diumenges fan mercat en aquesta bonica vila, esmorzem al bar Manel i de seguida ens endinsem cap al nucli antic, al Museu del Montsec, on ens espera en Rafel Gomà que ens guia en tot el recorregut. La història de l'edifici és ben curiosa, a la primera meitat del s. XIX hi havia una presó, el 1840 es remodela i s'habilita com a escola, a partir de 1921 fa funcions d'ajuntament, escorxador i jutjat (quines combinacions... no?), després de la guerra civil, es converteix en caserna de les forces que lluitaven contra el maquis i així es va anar deteriorant fins el 1972, que es va habilitar com a museu, sota l'impuls del Dr. Maluquer de Motes. És curiós, hi ha en diferents vitrines les mostres dels jaciments arqueològics més propers a la vila, dades de les coves del Montsec: Cova de Picalts, del Parco, Esplugu Negra... molt interessants i també mostres de les forques d'Alentorn i dels antics oficis. Ens acomiadem del Rafel que ens ha tractat molt bé i pugem als vehicles, en direcció cap Alentorn, ens aturem molt ràpid a la colònia de la Fàbrica, construïda a inicis del segle XX, on encara es pot contemplar l'estruc-

tura de l'antiga colònia industrial: La casa dels propietaris, la dels directors, encarregats i escriptors, els habitatges, el salt d'aigua, l'aqüeducte del Senill, tots molt ben conservats i d'un marcat estil noucentista, i que foren explotats sota la denominació de "Hilaturas del Segre, SA". Malauradament es clausurà el 1967 deixant al carrer més de 200 treballadors. En l'actualitat s'han recuperat els usos industrials del complex en instal·lar-s'hi una indústria càrnica i una altra d'abrasius. Els habitatges s'han rehabilitat com a nucli urbà i segones residències; considero que encara es podria potenciar molt més, donat el seu bon estat de conservació i per ser un dels pocs exemples de colònia lluny de les del Ter i del Llobregat, gairebé única a les terres lleidatanes, i per això ho deixem escrit per llur constància i per si algú ho llegeix... Anem fins Alentorn, el "poble de les forques"; iniciem el recorregut per una pista de terra, i com que hem pujat molt, anem planejant per aquests camps d'ordi, blat, tacant els marges uns quants ametllers i oliveres, i més enllà, alzines i roures; el camí va serpentejant, cabanes de tros, marges de pedra perfectament afilellats, ens van mostrant la via fins que arribem a un esvoranc, i a sota, veiem el poble d'Artesa en perspectiva panoràmica. Baixem pel barranc de les Vinyes i de sobte, descobrim una troballa: "Els Trulls de Vernet",

unes construccions cúbiques fetes de pedra i fang, als quals s'hi accedeix per una porta de fusta, que de fora confondria amb petites casetes de pagès però que a dins, sota unes lloses de pedra, alberguen cups de gairebé dos metres de fondària i que excavats a la pedra, eren perfectes pel procés de vinificació, garantint una impermeabilitat i consolidació del producte final: El vi. Una meravella, sens dubte. Ens endinsem pels carrerons de Vernet, estrets i costeruts; sortint del poble, travessem el pont estret i llarg i a sota, la "Palanca", conegut antigament com l'únic pas que comunicava les dues ribes del Segre, amb unes taules de fusta que feien de pont; actualment el pont modern l'ha substituït i s'ha convertit en una zona d'esbarjo, amb barbacoes i pícnic. Anem planejant i arribem fins Artesa de Segre, pujant per l'extrem sud i passant pels carrers on els paradistes del mercat ja van recollint; dinem al restaurant "Café del Poble" amb moltes rialles i bon ambient, vaja, com sempre.

La descoberta d'avui ha estat intensa, no només pel fred i els intents de pluja sinó per la multiplicitat d'ambients: El patrimoni urbà del nucli antic d'Artesa, l'arquitectura popular de les cabanes de tros, els "Trulls" i les esplèndides vistes panoràmiques d'Artesa, portal i alhora, rebost del Montsec, la porta dels Pirineus, tan a prop i tan lluny a la vegada. ●

Els castells del riu Gaia

Text i fotografia: Antoni Palou Català
Centre Cultural de Tàrraga

L'escapada d'avui ens durà al límit de dues comarques: La Segarra i la Conca de Barberà, el temps continua essent immillorable: Una suau perllongació de l'estiu amb uns matisos d'hivern amenitzat amb unes gotes de tardor... Enfilem la ruta i agafem l'autovia A2 fins a la Panadella, ens desviem a la dreta, passem per la Creu de Vent on hi ha els repetidors de TV i el nou radar meteorològic, travessem el límit de comarca i ens endinsem a la Conca de Barberà, arribant després a Santa Coloma de Queralt. Deixem els vehicles i entrem al recinte mural·lat pel Portal de Santa Coloma, conegut per Carlània, que fou l'habitatge del Carlà, el senyor feudal de la vila. Esmorzem uns al Pati d'armes del Castell i els altres a la Plaça Major; aquell dia celebren la cursa dels Pedals de Tros, una pedalada amb BTT (bicicletes de muntanya) de 2 circuits, un més curt de 29 kms i un altre més llarg de 51 kms, amb més de 200 participants inscrits, aquest fet al qual no hi donem cap importància en tindrà molta després, com ja us explicaré. Pugem de nou als cotxes, i ens dirigim cap a la carretera de Sarral, passat el poble de Les Piles, en un trencall a l'esquerra anem fins a Biure de Gaià, on deixem els cotxes. És un petit poble de 25 habitants, que depèn del municipi de Les Piles, presidit per un imponent castell bastit pels comtes de Bell-lloc en el s. XI, molt ben conservat, és de forma rectangular amb unes torres emmerletades en els seus extrems i que avui és una residència privada; prenem el camí cap a Les Piles refent la carretera que ens ha dut al punt de partida, i després, trenquem a la dreta cap a la pista de terra; en el mateix encreuament, ja ens avisen que en tot el recorregut hi discorrerà la cursa dels Pedals de Tros, per tant, hem d'anar amb cura ja que hem de compartir via amb els corredors de BTT, i serà tota una aventura, com sempre vaja.... El camí fa una forta pujada, la vegetació és de secà, pins, ametllers, i timó, amb camps de blat que ara estan sembrant; les pujades s'alternen amb alguna baixada i altilans, anem esquivant les BTT i arribem al poble de Les Piles, que deu el seu nom a la forma d'apilar la palla dels sembrats. El primer que veiem del nucli és l'ermita de Santa Eugènia del s.

Les Piles, vista presa des de l'ermita de Santa Eugènia del segle XIX.

Les Piles: petit parc interior.

XIX, pujant per unes escales de pedra, on ens fem la fotografia de grup. Les Piles és un poble encantador, molt ben cuidat i amb una colla de carrers costeruts confluint tots dalt d'un turó on s'ubica el castell -ara també residència privada- no tan bonic com el de Biure; el carrer Major és l'eix vertebrador de tot el poble, l'església és d'estil barroc amb elements neoclàssics i està dedicada a Sant Martí. Pugem per un arc dalt cap al castell, i allí hi trobem un dels actuals propietaris que breument ens explica la seva història, destacant-ne que abans era més alt, però que per raons desconegudes se'n va rebaixar l'altura. Continuem visitant el poble, trobem un petit parc sota un pont restaurat, amb una caseta d'ànecs sense ànecs i tornem cap a Biure tornant a passar per davant de l'ermita; desfem el mateix camí de l'anada, amb més ciclistes, que aquesta vegada ens venien de cara i els podíem controlar. A Biure anem a veure unes fonts amb dos dolls que hi ha

entrant a mà esquerra en un entorn molt bonic, amb un aqüífer amb ànecs. Anem cap a Rocafort de Queralt, i només en visitem el celler modernista, fou la primera obra agrària de Cesar Martinell (deixeble de Gaudí) i és el mateix arquitecte que bastí la Catedral del Vi a Pinell de Brai; l'interior és espaiós i els arcs equilibrats permeten uns grans finestrals i alhora una gran il·luminació en el seu interior. Està construït amb el clàssic totxo característic de les construccions modernistes; alguns fan compres i tot seguit anem a dinar al restaurant Mircla.

La descoberta d'avui ens ha permès només un petit tastet d'aquests castells del riu Gaià que segueixen el curs del riu; ens queden encara Vallespinosa, Pontils, Seguer, Sant Miquel de Montclar i molts més, tots situats en un terreny inhòspit però acollidor i envoltats d'uns paratges de gran bellesa, lluny de les grans rutes turístiques i que tant ens agraden i que ens són tant properes.

Ponts

La sortida de maig sempre és especial ja que la natura ens mostra el millor de sí mateix, la primavera sempre ens depara sorpreses i avui hem triat la comarca de la Noguera i el voltant de Ponts; encara que el títol de la descoberta indiqui la població de Ponts, el més indicat seria "voltants de Ponts" ja que només hi vam passar en cotxe per dins i no vam tenir temps de poder visitar els seus racons; ens vam dedicar més al seu entorn, prolífic en paratges i monuments destacables com veureu.

El dia amagava pluja, sortirem de Tàrraga mitja hora abans, arribant directament a Ponts, i sobrepassada la vila, ens dirigim cap al mirador del Pantà de Rialb. A l'indret, no indicat a la ruta, s'hi accedeix per un camí de pedres no asfaltat, situat a la sortida de Gualter, direcció Isona-Tremp, on hi ha només un indicador de vista panoràmica. La vista des del mirador és excel·lent, la presa a sota i tot el pantà al davant. Les comportes estan totalment obertes i el pantà ple a vessar. Girem cua i anem cap a Gualter on visitem el monestir de Santa Maria. Està en obres i només podem entrar al magnífic claustre; l'indret, a excepció del claustre, es troba en lamentable ruïna, en part deguda a una explosió d'un polvorí els últims dies de la guerra civil; consagrat al 1207, el monestir va ser un petit priorat, es tracta d'un conjunt arquitectònic format per un temple i un claustre. El temple de planta basilical, és un edifici de tres naus amb un gran absis major, del que només en queden els murs, havent desaparegut les cobertes de volta de canó romànica que les cobria; més sort va tenir el claustre, del que encara en queda alçada la galeria sud: Va ser restaurat el 1986, i només queda una columna original romànica, les altres són d'èpoques diverses, l'espai es destina a serveis turístics i del propi Ajuntament de la Baronia de Rialb.

Anem a esmorzar al parc fluvial del

Preses de Rialb. Capçalera vista des del mirador del pantà (carretera de Ponts a Tremp).

Segre, a un espai destinat a picnic, amb taules i bancs de pedra molt acollidor. Iniciem la ruta per la llera del riu Segre, en un camí de terra que discorre paral·lel al riu; el riu baixa abundant, el corrent és considerable i la vegetació de l'entorn és exuberant; escoltem rossinyols i merles que canten desaforadament, acompanyant-nos en el recorregut. Arribem a l'embocadura del riu Riu-bregós al Segre, que travessem per unes passarel·les i ponts de ferro; de sobte, el camí s'estreny consi-

derablement, i entrem en un petit congost de roques molt estret, humit i que hem de passar en filera; salzes, xops, albers i pollancre s'alternen a vora del camí, sovintejant amb esbarzers, boix i tamarius; sortim a fora, i per un camí asfaltat, ens dirigim cap a la presa del Canal d'Urgell, que després passa a ser de terra; tot de sobte, trobem un impressionant saüc, tot florit, i ens apleguem dins la seva copa a resguard de les inclemències, però no cal, ja que ha sortit el sol i a més

Text i fotografia:
Antoni Palou Català
Centre Cultural de Tàrraga

Casa de Comportes. Inici del Canal d'Urgell a Ponts.

Monestir de Santa Maria, segle XII-XIII, de la Baronia de Rialb.

falta poc per arribar al final. Arribem a la presa, al terme del Tossal, en un indret conegut com "la Lleguadera". És l'origen del Canal d'Urgell, on es va construir la presa, aprofitant els meandres del riu Segre, i fou el lloc escollit per derivar les aigües cap al canal; es va construir a l'any 1862, i al seu costat es va bastir posteriorment, l'any 1908, la primera casa de comportes, que regula el cabal de l'obra hidràulica. A l'altre costat hi ha una església molt nova, dedicada a Sant Isidre

Llaurador, a l'any 1950. Tornem a refer el camí de tornada, i anem cap a Ponts pel camí asfaltat; ens esperen a dinar a les 2 de la tarda. La descoberta d'avui ha estat intensa, aigua i molta aigua, humitat, congosts i petites sorpreses que hem assaborit en tots els sentits: les tonalitats verdes de bosc de ribera, el cant melodiós dels ocells, el toc màgic de les parets rocoses... Ens sentim uns privilegiats en poder fruit d'un magnífic escenari d'aquesta irregular primavera. 🌀

Vora del riu Segre a Ponts.

la
cui-
na

La Secció de Gastronomia del Centre Cultural us proposa per aquests mesos una nova recepta boníssima i molt fàcil de preparar. Us animem a provar-la i esperem que us agradi molt i la repetiu en diverses ocasions.

Les persones interessades a participar en les activitats que organitza la secció gastronòmica, cal que es posin en contacte amb Pep Vall, al telèfon 973 310 150.

Recepta de:
Montserrat Florenza

Coca ràpida de taronja

Ingredients:

- 6 ous
- 400 grams de farina
- 350 grams de sucre
- 250 grams de mantega o oli
- 1 sobre de llevat Royal
- Raspadura d'una llimona
- Raspadura de 2 taronges
- 1 got de suc de taronja
- 1 got de suc de taronja quan la coca es treu del forn

Opcional:

- 1 copa de cointreau junt amb el suc de taronja

Preparació:

Separar els rovells de la clara, els rovells els ajuntem amb el sucre, les raspadures de taronja i llimona. Ho remenem fins a obtenir una pasta homogènia. Fet això, muntarem les clares a punt de neu, s'hi afegeix la pasta del rovells i un cop ben remenat hi afegim la part líquida dels ingredients (suc de taronja i la mantega fosa) Després hi afegim la farina i finalment el sobre del llevat. Tornem a remenar-ho i ho posem en un recipient per posar-ho al forn.

Prèviament el forn ha d'estar calent. Hi posem el recipient a la meitat del forn durant 35 o 40 minuts a 180°.

Per saber si està cuït, ho punxarem amb una agulla de fer mitja. Quan tanquem el forn, (que ja estarà cuït la coca) hi tirarem l'altre got de suc de taronja per damunt i ho deixarem dins del forn.

Preparació: 40 min.
Cocció: al forn
Dificultat: fàcil

Cinema

Documental sobre

La Primera Guerra Mundial

Filmoteca Terres de Lleida

Coincidint amb el centenari de la Gran Guerra, la Filmoteca Terres de Lleida recupera el film *Wings* de William A. Wellman, la primera cinta en guanyar l'Oscar a la millor pel·lícula. Conta la història de dos homes, rivals per l'amor de la mateixa dona, que superen les seves desavinences enfrontant-se als perills com a pilots d'aviació. Es podrà veure el dijous 13 de febrer, a les 9 del vespre, al local de la Societat Ateneu de TÀRREGA.

Cine Club La Lloca

Cinemes Majèstic TÀRREGA

Al febrer es podrà gaudir de: *Ninphomaniac 1*. Drama de Lars Von Trier (dia 7, 22:30h) i *La plaga* de Neus Ballús, nomenada a 5 premis Gaudí (dia 21).

Música

Cantautor

Arruix!

Tomeu Penya

Arruix!, la nova proposta discogràfica de Tomeu Penya, du com a títol una de les cançons del disc on, de nou, el cantant de Vilafranca envia un missatge en contra de comportaments egoistes: Arruix qui fot a un altre, arruix qui faci mal, arruix qui nos engana, arruix qui no vola la pau... El repertori és una mostra de la versatilitat que Tomeu ha demostrat al llarg dels més de 30 anys de carrera artística.

Si hi esteu interessats, podeu escoltar les cançons d'aquest darrer disc, que va sortir el novembre del 2013, al Teatre L'Amistat de Mollerussa el proper 22 de febrer, a partir de les 10 de la nit.

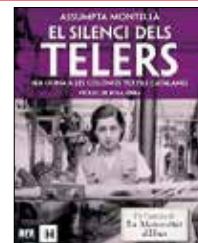
Llibres

Narrativa

El silenci dels telers

Assumpta Montellà
ARA LLIBRES

El llibre dona veu a les dones i nenes que durant dècades van treballar a les colònies tèxtils de Catalunya. Des de l'inici de la indústria catalana fins avui, passant per la Guerra Civil i la repressió de la postguerra, els seus testimonis expressen una manera de viure marcada per un ofici ple de condicions precàries. Les treballadores de les fàbriques en són les protagonistes principals, però també hi tenen cabuda les dones dels amos, les criades, les sagristanes, i

així, anar sumant mirades femenines que es reunien al voltant d'una colònia tèxtil, d'òrgans ben diferents, amb opinions ben diferents. El llibre és un homenatge de Montellà a les dones que han passat el seu testimoni a altres dones perquè aquell passat que van viure no sigui oblidat.

m memòria històrica del Centre Comarcal de Cultura (I)

Antecedents

Avançada la dècada dels 60, un petit nombre de persones s'aplegaven coincidents en el neguit pels problemes culturals d'abast general o concretats a l'àmbit de la nostra població. La relativa freqüència d'algunes manifestacions artístiques no eren expressió suficient de la vitalitat i robustesa de la ciutat. Se sentia la manca d'una entitat que impulsés i aglutinés les inquietuds de les noves generacions, que no trobaven els mitjans ni les condicions per a portar-les a cap.

Les dificultats de crear un centre cultural, en aquells anys, són evidents i els intents s'havien de disfressar amb noms, el 24 de novembre de 1968, desafiant el mal temps i la boira, gent de totes les edats va poder admirar les antigues edificacions. La premsa local i de Lleida va fer-ne ressò de l'excursió que havia organitzat una Junta de Museus de Tàrraga.

L'Assessorament de l'Institut d'Estudis Ilerdencs va fer possible la creació del Centre Comarcal de Cultura, depenent d'aquella institució amb la qual cosa s'evitaren futurs contratemps.

El 13 de desembre de 1969 es va inaugurar l'estatge social, a l'antiga casa Terés, al carrer de Les Piques, llavors un gran casalot condicionat i moblat pobrament, però que cobria les primeres necessitats.

Els inicis van ser molt durs, perquè l'escassetat de mitjans no permetia ni tan sols afrontar les despeses més indispensables. Amb el temps, el Centre ha conegut èpoques de tota mena, que resten justificades quan, en el punt de cloure una etapa i d'iniciar-ne una de nova, es pot oferir un inventari ben nodrit de realitzacions.

Agost 1968

RESPOSTES D'UNA ENTREVISTA FETA AL SR. JOAN TONS ENTORN AL MUSEU

- Val la pena una visita al Museu i salta a la vista que hi falta espai.
- El que he fet és iniciar la reconstrucció del Museu.
- Abans estava als Escolapis. L'havia iniciat el pare Bernades. Durant la guerra va anar rodant d'aquí allà. Més tard, als baixos de l'Hospital i després en un petit lloc tocant a la casa Consistorial de forma provisional, fins trobar un lloc més digne.

14 de novembre de 1969. El Sr. Governador Civil descobreix la placa de la Casa on s'hi acull el Centre Comarcal de Cultura, el Museu i l'Arxiu.

· Mi dedico el temps que puc, però no es pot oblidar la labor realitzada pels enyors Ramon Novell i Ramon Berga.

· Ja veiem que això és petit, perquè no és pot ampliar. No és per falta de voluntat de les nostres autoritats, ni de la Junta del Museu, perquè tots fem el que podem.

· Degut a no tindre un local més gran de l'Ajuntament, no pot llençar-se a gastar, ja que no hi hauria lloc on col·locar les peces que aquí és van acumulant.

La Junta del Museu la forma:

El Sr. Ramon Novell, PRESIDENT
Josep M Segarra Malla, DELEGAT DE L'AJUNTAMENT I CONSERVADOR DE L'ARXIU MUNICIPAL

Joan Tous Sanabra, DIRECTOR
Josep Castellà Formiguera, Manuel Casanelles, Tomàs Briansó, Jaume Anglì, VOCALS

I LA COL·LABORACIÓ DEL SR. RAMON BOLEDA, ALCALDE DE VERDÚ I PERSONA DE GRAN PRESTIGI ENTRE ELS ARQUEÒLEGS.

Desembre 1968

EL SENYOR LUIS G. CIERCO, DEL CENTRE D'ESTUDIS COMARCALS, VA ADREÇAR AQUESTA CARTA A LA JUNTA DEL MUSEU.

Tàrraga per la seva situació estratègica, per la seva capitalitat, de fet, d'una ampla zona de la província i les carteres que hi afluïxen infinitat de pobles, per altra part cap dels pobles comarcals, per si, es troba en la possibilitat de crear un Centre d'aquesta naturalesa; el trasllat a Tàrraga una o

dos vegades per setmana per assistir a reunions culturals no és gaire penós. També depenent de les persones de la comarca, la Institució pot organitzar trobades allí on hi hagi un determinat nombre de persones interessades i a més pugui tenir algun ressò.

El Centre amb les seves excursions, visites i actes de tota mena constituirà un lligam amb tota la gent de la comarca amb la qual cosa sols beneficis de tot ordre podrà aportar, i finalment poder confeccionar un ampli cens de tot el que hi ha d'històrica la òrbita de la seva gestió.

Igualment, convindrà establir el Centre de les Institucions i de persones especialment rellevants, ja sigui en la ciència, les arts, en l'acció ciutadana, comercial o industrial que siguin naturals d'aquestes poblacions procurant atreure-les per actes culturals, propis de l'especialitat de cada un.

Pel que fa a les persones que en altra època van tenir especial relleu, formular igualment el seu cens amb notes sobre la seva activitat, amb la qual cosa s'escriuria la història vivent de tota la comarca.

Clar que aquesta història o biografia de persones ha d'ésser el complement de la dels pobles i les seves institucions de temps passats i presents.

Molt es pot realçar per mitjà del Centre d'Estudis Comarcals; ha de tenir una ampla repercussió i si cap esperar-ho de l'activitat i competència dels seus components, exponents del que es pot crear a Tàrraga. 🍷

Recerca:

Josep Maria Martí Carnicer

Sortides a l'entorn del Centre Cultural

GENER- JUNY 2014

26 DE GENER: *Segura i Conesa*

16 DE FEBRER: *Verdú: castell, poblat
dels Estúncells i canal*

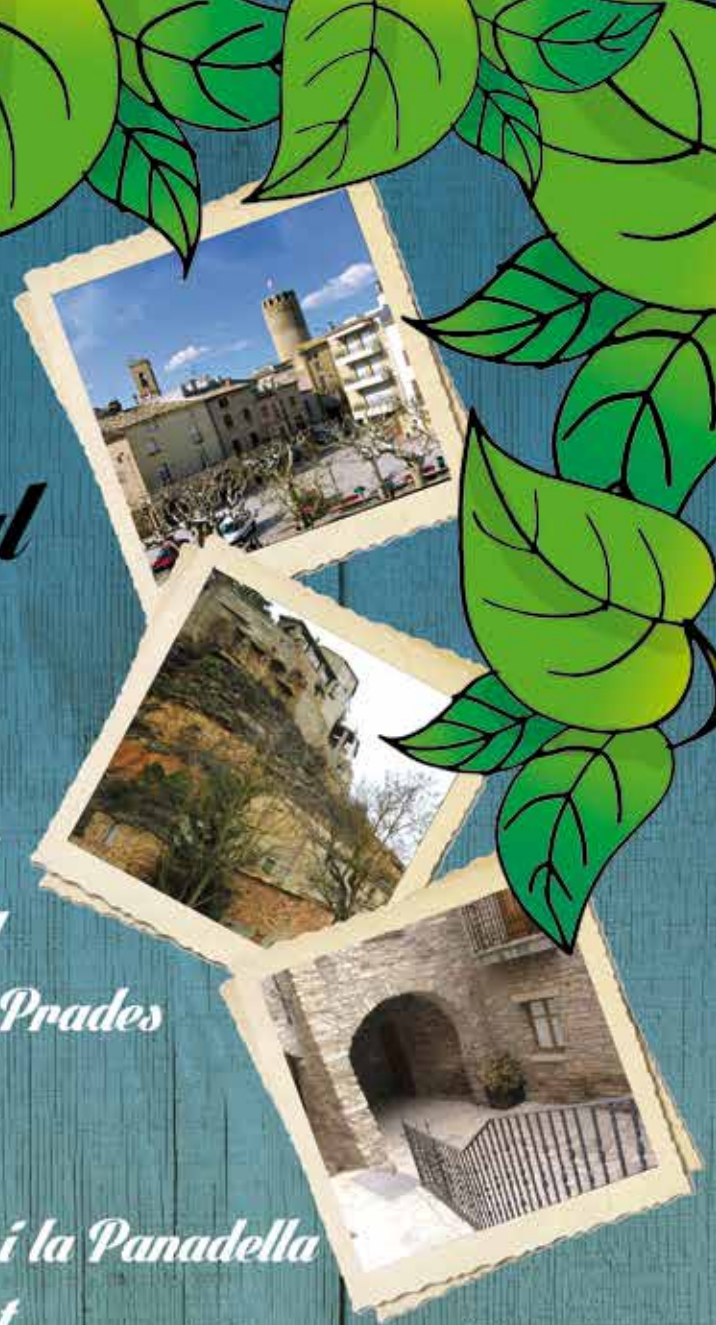
16 DE MARÇ: *Montblanc i Serra de Prades*

13 D'ABRIL: *Solsonès*

26 D'ABRIL: *Anya*

18 DE MAIG: *Sant Guim de la Plana i la Panadella*

15 DE JUNY: *La Pobla de Claramunt*

Altres activitats:

- 27 de febrer: Festa tradicional del Dijous Gras. Sopar, coca de llardons i ball.
- 4 de maig: Sortida Cultural anual (es comunicarà la destinació)
- Conferència del Centre Cultural: a càrrec de l'economista Joan Majó. Després tertúlia amb els economistes Manel Medrano i Ezequiel Rufes. (pròximament es comunicarà la data)